

ZGI d.o.o.
Mostar, Rudarska 247,
88000 Mostar, BiH
e-mail: info@zgi.eu,
web: www.zgi.eu
tel.: +387 36 33 42 80

Naručitelj: KAMENOLOM d.o.o. Jablanica
Čivelj b. b.,
88420 Jablanica

Objekt: Kamenolom „Velja Stijena“
Čehari b. b.,
88420 Jablanica

Plan upravljanja otpadom

Voditelj tima:

Sandro Zovko, dipl. ing. el.

Suradnici:

Nikica Zovko, dipl. ing. str.
Sanda Zorić, dipl. ing. sig.
Ivana Čuljak, dipl. ing. građ.
Jelena Šimunović, mag. biol. et geogr.
Mirela Marić, prof. biol. i kem.
Ivana Čović, mag. ing. chem.
Josip Primorac, mag. biol. exp.

Broj tehničke dokumentacije:

01-2-2-IX/25

Direktor:

Sandro Zovko, dipl. ing. el.

Datum:

Rujan, 2025. godine

Zaštita okoliša i
energijska efikasnost

Laboratorij

Projektiranje

Zaštita

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
2. POJMOVI I DEFINICIJE	4
3. ODRŽIVI RAZVOJ I UPRAVLJANJE OTPADOM	8
4. DOKUMENTACIJA O OTPADU KOJI PROIZVODI PODUZEĆE (porijeklo, vrste otpada u skladu sa listom otpada, sastav, količina)	10
5. MJERE ZA SPRJEČAVANJE PROIZVODNJE OTPADA	13
6. ODVAJANJE OTPADA, METODE TRETMANA I KONAČNOG ODLAGANJA.....	15
7. ODLAGANJE OTPADA NA ODLAGALIŠTU.....	17
8. OSOBA OVLAŠTENA ZA POSLOVE UPRAVLJANJA OTPADOM.....	18

Naručilac:
KAMENOLOM d.o.o.

Objekt:
Kamenolom „Velja Stijena”

Broj Plana:
01-2-2-IX/25

Datum izrade:
Rujan, 2025.

PLAN IZRADILI : Nikica Zovko, dipl. ing. str.

Sanda Zorić, dipl. ing. sig.

Ivana Čuljak, dipl. ing. građ.

Jelena Šimunović, mag. biol. et geogr.

Mirela Marić, prof. biol. i kem.

Ivana Čović, mag. ing. chem.

Josip Primorac, mag. exp. biol.

VRIJEME
IZRADE

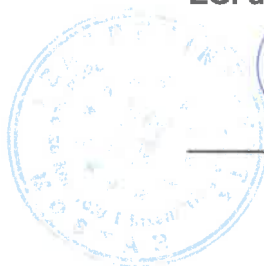
Rujan, 2025.

Direktor

KAMENOLOM d.o.o. Jablanica

Direktor

ZGI d.o.o. Mostar

Izrađivač Plana:
ZGI d.o.o. Mostar

Naziv mape:
Plan upravljanja otpadom

1. UVOD

Pojam otpad podrazumijeva nešto odbačeno, nešto što trenutnom vlasniku više nije potrebno, ali namjerava odložiti ili je dužan odložiti na za to predviđena mjesta, odnosno ponovno upotrijebiti ako je prerada moguća. Otpad je raznovrstan i u mnogim slučajevima iskoristiv, pa se uz njega često veže pojam *sekundarna sirovina*.

Upravljanje otpadom u Federaciji Bosne i Hercegovine uređeno je *Zakonom o upravljanju otpadom* („Službene novine FBiH“, broj: 33/03, 72/09 i 92/17), koji definira otpad kao *svaku tvar ili predmet koje vlasnik odlaže, namjerava odložiti ili je obvezan odložiti u skladu s jednom od kategorija otpada navedenoj u listi otpada i utvrđenoj u provedbenom propisu*, te propisuje načela prevencije, opreznosti, odgovornosti proizvođača otpada, načelo „onečišćivač plaća“, načelo blizine i načelo regionalnosti.

Na razini Hercegovačko-neretvanske županije, upravljanje otpadom dodatno je regulirano *Zakonom o upravljanju otpadom* („Narodne novine HNŽ“, broj: 6/06), kojim se uređuju poslovi sakupljanja, transfera, tretmana, reciklaže, ponovne uporabe i konačnog odlaganja otpada, u skladu s važećim propisima Federacije BiH i strateškim dokumentima.

Shodno članku 3. *Zakona o upravljanju otpadom* („Službene novine Federacije BiH“, broj: 33/03, 72/09 i 92/17), radi postizanja cilja i pravodobnog sprječavanja zagađivanja te smanjenja posljedica po zdravlje ljudi i okoliš, upravljanje otpadom obavljat će se na način koji osigurava:

- minimalno nastajanje otpada, s posebnim naglaskom na smanjivanje opasnih značajki takvog otpada,
- smanjivanje količina nastalog otpada, osobito uzimajući u obzir njegov optičaj,
- tretiranje otpada na način kojim se osigurava povrat iskoristivih sastavnica,
- spaljivanje ili odlaganje otpada na odlagališta na okolišno prihvatljiv način za one vrste otpada koje se ne mogu iskoristiti ponovnom uporabom, povratom sastavnica ili proizvodnjom energije.

Pri utvrđivanju prvenstva uzet će se u obzir:

- ekološke prednosti,
- tehnička provedivost primjene najbolje raspoložive tehnologije,

- ekonomska provedivost.

Upravljanje otpadom provodit će se uz poduzimanje svih neophodnih mjera kojima se osigurava tretman i odlaganje otpada bez ugrožavanja zdravlja ljudi i bez stvaranja štete ili značajnog rizika za okoliš, a osobito:

- bez rizika za sastavnice okoliša; vodu, zrak, tlo, biljni i životinjski svijet,
- bez stvaranja smetnji putem buke ili mirisa,
- bez štetnog utjecaja na okoliš ili područja od posebnog značaja.

U članku 5. *Zakona o upravljanju otpadom* („Službene novine Federacije BiH“, broj: 33/03, 72/09 i 92/17) definirana su načela upravljanja otpadom:

- *Prevenција*—izbjegavanje nastanka otpada ili smanjivanje količine i štetnosti nastalog otpada radi smanjenja rizika po zdravlje ljudi i okoliš te sprječavanja okolišne degradacije,
- *Mjere opreznosti*—sprječavanje opasnosti ili štete po okoliš koje uzrokuje otpad, uključujući poduzimanje mjera čak i kada nije na raspolaganju potpuna znanstvena podloga,
- *Odgovornost proizvođača otpada*—proizvođač je odgovoran za odabir najprihvatljivijeg rješenja u odnosu na značajke proizvoda i tehnologiju proizvodnje, uzimajući u obzir životni ciklus proizvoda i primjenu najadekvatnije raspoložive tehnologije,
- *Načelo zagađivač plaća*—proizvođač ili vlasnik otpada snosi sve troškove prevencije, tretmana i odlaganja otpada, uključujući obveze nakon uporabe i monitoring. Također je financijski odgovoran za preventivne i sanacijske mjere u slučaju štete po okoliš koju je uzrokovao ili bi je mogao uzrokovati,
- *Blizina*—tretman ili odlaganje otpada provodi se u najbližem odgovarajućem postrojenju ili lokaciji, uzimajući u obzir okolišnu i ekonomsku profitabilnost,
- *Regionalnost*—razvoj sustava tretmana otpada i izgradnja objekata za njegovo odlaganje mora se provoditi na način koji pokriva potrebe regije i osigurava samoodrživost izgrađenih objekata.

Sve se djelatnosti u području upravljanja otpadom trebaju provoditi tako da imaju što manji utjecaj na okoliš i ljudsko zdravlje, da smanjuju opterećenje i korištenje prirodnih resursa, da ne ugrožavaju zdravlje ljudi niti onečišćuju okoliš, da smanjuju količine i štetne utjecaje

otpada te da promiču ponovnu uporabu, reciklažu i sigurno odlaganje otpada. Proizvedeni otpad koristi se ukoliko je to ekološki prihvatljivo, tehnički izvedivo i ekonomski opravdano. Otpad se odlaže isključivo kada nije moguće njegovo materijalno i/ili energetska iskorištavanje u postojećim tehničkim i ekonomskim uvjetima ili kada su troškovi ponovne uporabe nerazmjerno visoki u odnosu na troškove odlaganja.

Proizvođač je dužan dizajnirati proizvod i ambalažu te koristiti tehnologije i razvijati proizvodne procese na način koji najučinkovitije koristi materijale i energiju, potiče ponovnu uporabu i reciklažu proizvoda te osigurava okolišno održiv tretman, korištenje i odlaganje na kraju životnog ciklusa proizvoda. Proizvođač je dužan koristiti sirovine, osnovne materijale, poluproizvode i ambalažu na način kojim se smanjuje potrošnja energije i materijala, čime se ujedno smanjuje nastajanje otpada. Ambalaža se treba koristiti tako da ima dulji vijek trajanja i da, kada postane otpad, ne predstavlja opasnost za okoliš. Ostaci nastali tijekom tehnološkog procesa, koji se ponovno uvode u isti proces, kao i proizvodi koji se mogu ponovno koristiti za svoju prvotnu svrhu bez dodatnog tretmana, smatraju se otpadom tek kada izađu iz proizvodnog ciklusa.

Zbrinjavanje otpada provodit će se putem ovlaštenih pravnih osoba za zbrinjavanje pojedinih vrsta otpada, u skladu s odredbama *Zakona o upravljanju otpadom* („Službene novine FBiH“, broj: 33/03, 72/09 i 92/17), *Zakona o upravljanju otpadom* („Narodne novine HNŽ“, broj: 6/06), *Pravilnika o kategorijama otpada s listama* („Službene novine FBiH“, broj: 9/05), kao i pratećim *Planom upravljanja otpadom*.

Navedeni propisi uređuju način postupanja s otpadom, uključujući njegovo razvrstavanje prema vrstama i kategorijama te uvjete koje moraju ispunjavati ovlaštena poduzeća (pravne osobe) za sakupljanje, transport, tretman i konačno zbrinjavanje otpada. Primjenom propisanih mjera upravljanja otpadom rizici od negativnih utjecaja tijekom rada postrojenja bit će kontrolirani i držani u granicama prihvatljivim za okoliš i ljudsko zdravlje

Sukladno odredbama *Zakona o upravljanju otpadom* („Službene novine Federacije BiH“, broj: 33/03, 72/09 i 92/17), operator postrojenja za koje je potrebna okolišna dozvola, obavezan je izraditi Plan upravljanja otpadom. Predmetni Plan upravljanja otpadom poduzeća KAMENOLOM d.o.o. Jablanica sastavni je dio *Elaborata zaštite okoliša* te se prilaže uz zahtjev za izdavanje okolišne dozvole.

2. POJMOVI I DEFINICIJE

Pojmovi i definicije koji se koriste u području upravljanja otpadom, navedeni su u tablici 1.

Tablica 1. Pojmovi i definicije iz područja upravljanja otpadom.

otpad	-	sve tvari ili predmeti koje vlasnik odlaže, namjerava odložiti ili se traži njihovo odlaganje sukladno jednoj od kategorija otpada navedenoj u listi otpada i utvrđenoj u provedbenom propisu.
komunalni otpad	-	otpad iz kućanstva, kao i drugi otpad koji po svojoj prirodi ili sastavu je sličan otpadu iz kućanstva.
opasni otpad	-	svaki otpad koji je utvrđen posebnim propisom i koji ima jednu ili više značajki koje uzrokuju opasnost po zdravlje ljudi i okoliš po svojem podrijetlu, sastavu ili koncentraciji, kao i onaj otpad koji je naveden u listi otpada kao opasan i reguliran provedbenim propisom.
neopasan otpad	-	otpad koji nije definiran kao opasni otpad.
inertan otpad	-	otpad koji nije podložan značajnim fizičkim, kemijskim ili biološkim promjenama. Inertan otpad se neće rastvarati, spaljivati ili na drugi način fizički ili kemijski obrađivati, biološki razgrađivati ili nepovoljno utjecati na druge tvari s kojima dolazi u kontakt, na način da uzrokuje onečišćenje okoliša ili ugrožavanje zdravlja ljudi. Ukupna vlažnost, sadržaj polutanata u otpadu i ekotoksičnost filtrata mora biti neznatna kako ne bi došlo do ugrožavanja kvalitete površinskih i podzemnih voda.
posebne kategorije otpada	-	otpadne tvari koje su važne bilo s aspekta njihove štetnosti po okoliš i zdravlje ljudi, bilo po količinama koje nastaju i kao takve zahtijevaju posebno uređen način upravljanja od

mjesta nastajanja, preko skupljanja, transporta i tretmana do konačnog zbrinjavanja.

- vlasnik - proizvođač otpada i fizička ili pravna osoba koja posjeduje otpad.
- Proizvođač i uvoznik otpada - bilo koja osoba čijom djelatnošću se proizvodi otpad (izvorni proizvođač), i/ili bilo koja osoba koja obavlja predtretman, sortiranje ili druge operacije koje dovode do promjene fizičkih značajki ili sastava otpada. To je i pravna osoba koja na profesionalnoj osnovi razvija, proizvodi, prerađuje, obrađuje, prodaje, unosi ili uvozi, odnosno prva stavlja na tržište Federacije BiH proizvode, uređaje i opremu, koji poslije uporabe postaju posebne kategorije otpada.
- odlagač - bilo koja osoba kojoj se isporučuje otpad ili koja obavlja odlaganje takvog otpada.
- operator - fizička ili pravna osoba odgovorna za bilo koju vrstu aktivnosti upravljanja otpadom.
- operator sustava - pravna osoba koja po principu produžene odgovornosti proizvođača ispunjava ciljeve za reciklažu i iskorištenje posebnih kategorija otpada; može biti osnovana isključivo od pravnih osoba koje obavljaju svoju poslovnu djelatnost stavljanjem u promet proizvoda koji postaju posebne kategorije otpada.
- upravljanje otpadom - sustav djelatnosti i radnji vezanih za otpad, uključujući prevenciju nastanka otpada, smanjivanje količine otpada i njegovih opasnih značajki, tretman otpada, planiranje i nadzor djelatnosti i procesa upravljanja otpadom, transport

otpada, uspostavu, rad, zatvaranje i održavanje uređaja za tretman otpada nakon zatvaranja, monitoring, savjetovanje i izobrazbu u vezi s djelatnošću i radnjama upravljanja otpadom.

tretman	- fizičke, termalne, kemijske ili biološke procese, uključujući sortiranje, koji mijenjaju značajke otpada s ciljem smanjivanja količine ili opasnih svojstava, olakšavanja upravljanja ili povećanja povrata sastavnica otpada.
povrat sastavnica	- povrat materijala i energije iz iskorištenih proizvoda ili otpada u gospodarski sustav primjenom određenog tehnološkog postupka ili spaljivanjem.
ponovno korištenje	- svaka djelatnost kojom se otpad upotrebljuje za namjenu za koju je prvobitno korišten.
prikupljanje	- sustavno prikupljanje i po mogućnosti sortiranje otpada s ciljem olakšanja budućeg tretmana.
transport	- promet otpada izvan postrojenja.
skladištenje	- ostavljanje otpada od proizvođača unutar postrojenja i pogona, najviše tri godine, na način koji isključuje opasnost po okoliš i ljudsko zdravlje.
odlaganje	- bilo koja djelatnost utvrđena u provedbenom propisu.
odlagalište	- mjesto odlaganja otpada u svrhu konačnog odlaganja na površini ili ispod površine tla, uključujući: • unutarnja mjesta za odlaganje (primjerice, odlagališta na kojima proizvođač otpada zbrinjava vlastiti otpad na

mjestu nastanka);

- stalna mjesta (primjerice, više od jedne godine) koja se upotrebljavaju za dugogodišnje odlaganje otpada, ali isključujući:
 - objekte u kojima nije dopušteno skladištenje otpada, a otpad je spreman za daljnji transport s ciljem ponovnog korištenja, tretmana ili odlaganja na drugome mjestu;
 - prethodno skladištenje otpada za ponovnu uporabu ili tretman za razdoblje kraće od tri godine;
 - prethodno skladištenje otpada za odlaganje za razdoblje kraće od jedne godine.

biorazgradivi otpad

-

svaki otpad koji je pogodan za aerobnu ili anaerobnu razgradnju, poput hrane, vrtnog otpada, papira i kartona.

tekući otpad

-

svaki otpad u tekućem obliku, uključujući otpadne vode, ali isključujući mulj.

sustav građevina i uređaja za tretman, povrat komponenti i/ili zbrinjavanje otpada.

centar za upravljanje
otpadom

-

svaki postupak tretmana ili odlaganja otpada u skladu s odredbama zakona.

zbrinjavanje otpada

-

svaki otpad u tekućoj formi, isključujući otpadne vode i mulj.

centar za upravljanje
otpadom

-

sustav građevina i uređaja za tretiranje, povrat komponenti i/ili zbrinjavanje otpada

zbrinjavanje otpada

-

svaki postupak tretmana ili odlaganja otpada u skladu sa odredbama Zakona.

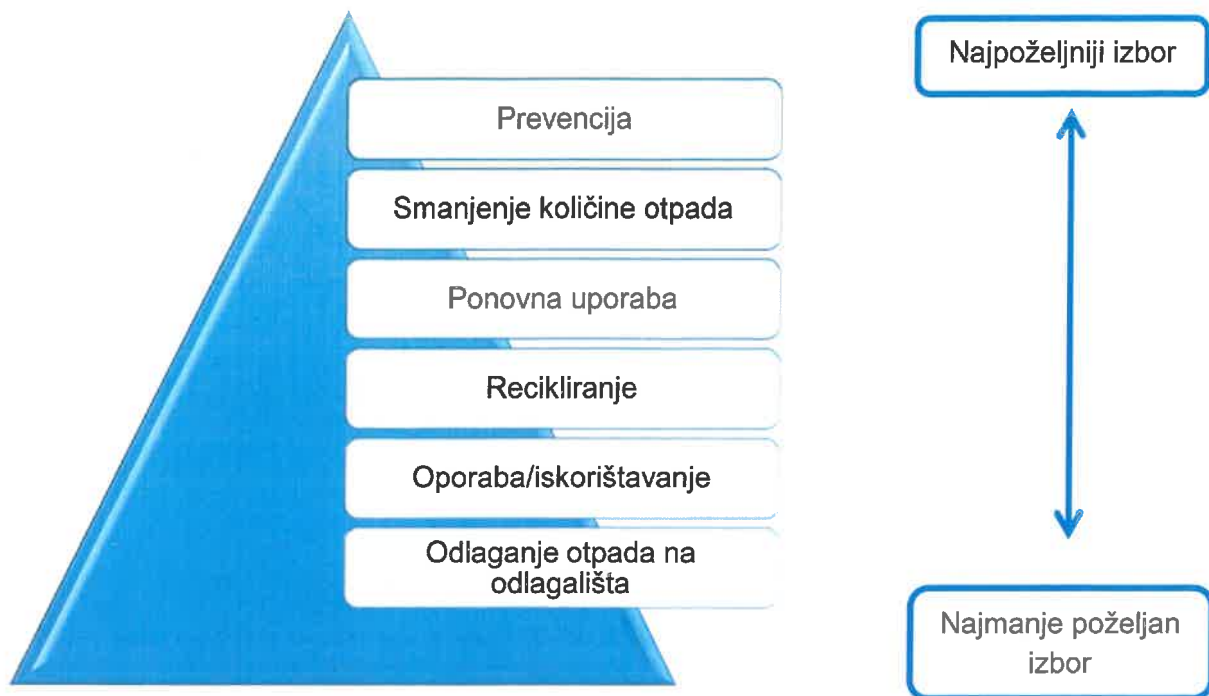
3. ODRŽIVI RAZVOJ I UPRAVLJANJE OTPADOM

Održivi razvoj predstavlja okvir za oblikovanje politika i strategija usmjerenih na kontinuirani gospodarski i socijalni napredak, bez ugrožavanja okoliša i prirodnih izvora nužnih za buduće ljudske djelatnosti. Temeljni cilj jest osigurati racionalno i održivo korištenje resursa na nacionalnoj i međunarodnoj razini. Ograničenost prirodnih resursa i negativni utjecaji njihove prekomjerne potrošnje zahtijevaju unapređenje postojećih praksi te pronalaženje novih modela za njihovo očuvano korištenje.

Postupanje s otpadom, utemeljeno na gospodarskim načelima zaštite okoliša, osigurava smanjenje rizika koje otpad može prouzročiti po zdravlje ljudi, biljnog i životinjskog svijeta, kao i sprječavanje onečišćenja sastavnica okoliša (zrak, voda, tlo) iznad dopuštenih graničnih vrijednosti. Time se otklanja rizik nekontroliranog odlaganja i spaljivanja otpada, pojave eksplozija ili požara, stvaranja neugodnih mirisa, širenja invazivnih vrsta te razvoja patogenih mikroorganizama.

Prvo i temeljno pravilo u odgovornom upravljanju otpadom glasi: *spriječiti stvaranje otpada*. Polazna točka sustava je organizirano *sakupljanje otpada*, nakon čega slijedi *razvrstavanje i transport otpada*. Razvrstani otpad usmjerava se na daljnje postupanje: iskoristivi dio u *privremeno skladištenje* radi obrade i ponovne uporabe, a neiskoristivi dio u trajno odlaganje. Kad god je moguće, preporučuje se *ponovno korištenje sastavnica otpada* ili *recikliranje*. Onaj dio otpada koji se ne može reciklirati koristi se u energetske svrhe putem postupaka *oporabe*. Konačno, i najmanje poželjno rješenje jest *trajno (konačno) odlaganje otpada na odlagališta*.

Upravljanje otpadom se temelji na načelima hijerarhije postupanja s otpadom, što je prikazano na slici 1.

Slika 1. Hijerarhija održivog upravljanja otpadom

Temeljni ciljevi upravljanja otpadom obuhvaćaju:

- sprječavanje i smanjivanje nastanka otpada te ublažavanje njegovih opasnih svojstava, radi zaštite ljudskog zdravlja i okoliša,
- sprječavanje nenadziranog i neprimjerenog postupanja s otpadom, kojim bi se mogao ugroziti okoliš ili sigurnost ljudi,
- iskorištavanje vrijednih sastavnica otpada u materijalne i energetske svrhe, uz provedbu odgovarajuće obrade prije konačnog odlaganja,
- odlaganje otpada isključivo na za to predviđena, uređena i kontrolirana odlagališta, u skladu s važećim propisima,
- sanaciju površina onečišćenih otpadom te njihovu postupnu rehabilitaciju.

4. DOKUMENTACIJA O OTPADU KOJI PROIZVODI PODUZEĆE (porijeklo, vrste otpada u skladu sa listom otpada, sastav, količina)

Tijekom rada predmetnog poduzeća može nastati određena količina i vrste otpada. U tablici 2 prikazan je pregled vrsta otpada koji može nastati tijekom rada postrojenja, zajedno s predloženim načinima njegovog zbrinjavanja. Klasifikacija otpada izvršena je u skladu s Pravilnikom o kategorijama otpada s listama („Službene novine FBiH“, br. 9/05).

Tablica 2. Pregled vrsta otpada koji može nastati tijekom rada postrojenja i predloženi načini zbrinjavanja. Klasifikacija otpada izvršena je u skladu s Pravilnikom o kategorijama otpada s listama („Službene novine FBiH“, br. 9/05).

Klasa otpada	Vrsta otpada	Način zbrinjavanja
01 OTPAD KOJI NASTAJE KOD ISTRAŽIVANJA I KOPANJA RUDA, OD ISKOPAVANJA I DROBLJENJA KAMENJA I FIZIČKOG I KEMIJSKOG OBRAĐIVANJA RUDA		
01 04 otpad od fizičke i kemijske prerade neželjezonosnih ruda		
01 04 13	Otpad od rezanja i piljenja kamena koji nije naveden pod 01 04 07	Odlaganje na lokaciji kamenoloma radi popunjavanja iscrpljenih ploha ili korištenje kao sekundarna sirovina (npr. agregat za nasipavanje)
13 OTPADNA ULJA I OTPAD OD TEKUĆIH GORIVA (OSIM JESTIVIH ULJA)		
13 02 Otpadna ulja za motore, pogonske uređaje i podmazivanje		
13 02 05*	Neklorirana ulja za motore, pogonske uređaje i podmazivanje na bazi minerala	Prikupljanje u originalnim ambalažama i odvoz od strane ovlaštenog poduzeća
13 02 06*	Sintetska ulja za motore, pogonske uređaje i podmazivanje	Prikupljanje u originalnim ambalažama i odvoz od strane ovlaštenog poduzeća

13 02 08*	Ostala ulja za motore, pogonske uređaje i podmazivanje	Prikupljanje u originalnim ambalažama i odvoz od strane ovlaštenog poduzeća
13 07 Odpad od tekućih goriva		
13 07 01*	Mazut i diesel	Privremeno skladištenje u vodonepropusnim spremnicima, predaja ovlaštenom poduzeću
13 08 Zauljeni otpad koji nije specificiran na drugi način		
13 08 99*	Otpad koji nije na drugi način specificiran	Zbrinjavanje i odvoz od strane ovlaštenog poduzeća
15 OTPADNA AMBALAŽA; APSORBENSI, MATERIJALI ZA UPIJANJE, FILTERSKI MATERIJAL I ZAŠTITNA ODJEĆA KOJA NIJE SPECIFICIRANA NA DRUGI NAČIN		
15 01 Ambalaža (uključujući odvojeno skupljani komunalni ambalažni otpad)		
15 01 01	Ambalaža od papira i kartona	Zbrinjavanje od strane ovlaštenog poduzeća
15 01 02	Ambalaža od plastike	Zbrinjavanje od strane ovlaštenog poduzeća
15 01 04	Ambalaža od metala	Zbrinjavanje od strane ovlaštenog poduzeća
15 01 10*	Ambalaža koja sadrži ostatke opasnih materija ili je onečišćena opasnim materijama	Zbrinjavanje od strane ovlaštenog poduzeća
15 02 Apsorbensi, filterski materijali, materijali za upijanje i zaštitna odjeća		
15 02 02*	Apsorbensi, filterski materijali (uključujući filtere za ulje koji nisu na drugi način specificirani), materijali	

	za upijanje i zaštitna odjeća onečišćena opasnim tvarima	
16 OTPAD KOJI NIJE DRUGDJE SPECIFICIRAN U KATALOGU		
16 06 Baterije i akumulatori		
16 06 05	Ostale baterije i akumulatori	Privremeno skladištenje u označenim spremnicima, predaja ovlaštenom sakupljaču
16 07 Otpad od čišćenja spremnika za prijevoz i skladištenje		
16 07 08*	Otpad koji sadrži ulja	Skupljanje u nepropusne spremnike, predaja ovlaštenom poduzeću
20 KOMUNALNI OTPAD (OTPAD IZ DOMAĆINSTAVA I SLIČNI OTPAD IZ INDUSTRIJSKIH I ZANATSKIH POGONA I IZ USTANOVA UKLJUČUJUĆI ODVOJENO PRIKUPLJENE SASTOJKE)		
20 01 Odvojeno skupljeni sastojci (osim 15 01)		
20 01 01	Papir i karton	Odvajanje od ostalih vrsta otpada i zbrinjavanje od strane ovlaštenog poduzeća
20 01 02	Staklo	Odvajanje od ostalih vrsta otpada i zbrinjavanje od strane ovlaštenog poduzeća
20 01 39	Plastika	Odvajanje od ostalih vrsta otpada i zbrinjavanje od strane ovlaštenog poduzeća
20 03 Ostali komunalni otpad		
20 03 01	Miješani komunalni otpad	Komunalno poduzeće

*Otpad koji je u katalogu označen kao opasan

5. MJERE ZA SPRJEČAVANJE PROIZVODNJE OTPADA

Upravljanje otpadom predstavlja skup aktivnosti usmjerenih na sprječavanje nastanka otpada, smanjivanje količine otpada i/ili njegovog štetnog djelovanja na okoliš te obavljanje poslova skupljanja, prijevoza, upotrebe, zbrinjavanja i drugih djelatnosti vezano uz otpad te nadzor nad obavljanjem tih djelatnosti.

Poduzeće KAMENOLOM d.o.o. Jablanica dužno je tijekom proizvodnog procesa i nakon prestanka rada postrojenja provoditi opće mjere zaštite okoliša na način da:

- provodi preventivne mjere kako bi se spriječilo onečišćenje okoliša ili svelo na najmanju moguću mjeru,
- izbjegava ili smanjuje nastajanje otpada, a u slučaju kada to nije moguće, provodi uporabu ili recikliranje otpada,
- koristi prirodne resurse i energiju na učinkovit način, imenuje odgovornu osobu za upravljanje otpadom, osigura osposobljavanje radnika te vodi prateće listove/dokaznice i godišnje evidencije u skladu s propisima.

Tijekom rada predmetnog poduzeća može doći do emisija određenih vrsta otpada. U cilju ispunjavanja obveza iz *Zakona o upravljanju otpadom* („Službene novine FBiH“, broj: 33/03, 72/09 i 92/17), *Zakona o upravljanju otpadom* („Narodne novine HNŽ“, broj: 6/06) te pripadajućih podzakonskih akata, predviđene su sljedeće mjere za sprječavanje i prevenciju nastanka otpada, kao i povrat korisnog materijala iz otpada koji proizvodi postrojenje:

- osigurati posebne, vodonepropusne spremnike za privremeno skladištenje otpadnih ulja, maziva i drugih opasnih tvari nastalih tijekom održavanja mehanizacije,
- postaviti jasno označene spremnike za odvojeno prikupljanje pojedinih vrsta otpada (metal, plastika, komunalni otpad, opasni otpad), uključujući ambalažu od ulja i maziva te aerosolne limenke,
- redovito provoditi internu kontrolu i dosljedno se pridržavati odredbi Plana upravljanja otpadom,
- otpad koji se može iskoristiti ili prodati kao sekundarna sirovina predavati isključivo ovlaštenim poduzećima registriranim za obavljanje takvih djelatnosti,

- održavati i prilagođavati tehnološki proces na način kojim se smanjuje stvaranje otpada na najmanju moguću mjeru,
- voditi urednu i sustavnu evidenciju o vrsti, količini, načinu skladištenja i predaji otpada, u skladu s propisanim obrascima i rokovima.

Provođenjem navedenih mjera poduzeće osigurava usklađenost sa zakonskim zahtjevima i smanjenje rizika od negativnih utjecaja otpada na okoliš. Unatoč primjeni svih predviđenih mjera, mogućnost nastanka određenih količina otpada i ograničenih utjecaja na okoliš ne može se u potpunosti isključiti, te će se takve situacije rješavati u skladu s važećim propisima i nadzorom nadležnih tijela.

6. ODVAJANJE OTPADA, METODE TRETMANA I KONAČNOG ODLAGANJA

Sa prikupljenim otpadom mora se postupati na način kojim se izbjegava:

- opasnost po zdravlje ljudi,
- opasnost po biljni i životinjski svijet,
- onečišćenje vode, tla i zraka iznad propisanih graničnih vrijednosti,
- nekontrolirano odlaganje i spaljivanje bilo koje vrste otpada,
- pojava požara ili eksplozija,
- buka i neugodni mirisi,
- pojavljivanje i razmnožavanje štetnih životinjskih i biljnih organizama i slično.

Otpad se s mjesta nastanka predaje na konačno zbrinjavanje izvan pogona ovlaštenim poduzećima. Potrebno je osigurati da uskladišteni otpad ne ugrožava ljudsko zdravlje niti oštećuje okoliš, a osobito da bude odložen bez rizika za vodu, zrak, tlo, biljni i životinjski svijet, te da ne uzrokuje smetnje u vidu buke i neugodnih mirisa niti povratno utječe na okoliš.

U cilju pravilnog odvajanja, tretmana i konačnog odlaganja otpada koji nastaje tijekom eksploatacije arhitektonsko-građevinskog kamena potrebno je provoditi sljedeće mjere:

- voditi urednu evidenciju o nastanku, vrstama, količinama i načinu postupanja s otpadom, u skladu s Planom upravljanja otpadom i zakonskim obrascima,
- za svako preuzimanje otpada od strane ovlaštenog sakupljača (osim komunalnog) obvezno sastaviti zapisnik o preuzimanju (datum, količina, vrsta otpada),
- jasno označiti i održavati mjesta za privremeno odlaganje pojedinih vrsta otpada (otpadni kamen, inertni otpad, komunalni otpad, opasni tokovi poput ulja, filtera i maziva),
- sekundarne sirovine (metal, plastika, drvo, papir/karton) odvajati na mjestu nastanka i predati ovlaštenim poduzećima radi reciklaže ili ponovne uporabe,
- komunalni otpad redovito sakupljati u kontejnere i osigurati njegov odvoz putem lokalnog komunalnog poduzeća, uz obvezu investitora da omogući transport do mjesta prikupljanja,

- osigurati privremeno skladištenje opasnog otpada (otpadna ulja, uljni/gorivni filteri, akumulatori, masne krpe, ambalaža od maziva) u nepropusnim spremnicima, na za to predviđenom prostoru, te njegovu redovitu predaju ovlaštenim operaterima,
- otpadni kamen koristiti za sanaciju iscrpljenih ploha ili ga odlagati unutar eksploatacijskog polja na način koji ne ugrožava stabilnost terena niti potiče erozijske procese.

7. ODLAGANJE OTPADA NA ODLAGALIŠTU

Otpad se privremeno skladišti na mjestima tehnički opremljenim i prilagođenim za privremeno i sigurno čuvanje otpada na lokaciji proizvođača ili vlasnika otpada, u skladu s odredbama važećih propisa iz oblasti upravljanja otpadom.

Sukladno važećim propisima, otpad se predaje ovlaštenim poduzećima za prikupljanje, transport i preradu otpada, radi njegova neškodljivog zbrinjavanja, uz prethodno zaključenje ugovora s pravnim osobama ovlaštenim za obavljanje tih djelatnosti.

Izvešće o vrstama i količinama nastalog otpada, te o poduzetim aktivnostima u vezi s njegovim zbrinjavanjem, dostavlja se nadležnim ministarstvima jednom godišnje.

Konačno zbrinjavanje komunalnog otpada provodi se redovito na općinskom odlagalištu, putem prijevoza organiziranog od strane općinskog javnog komunalnog poduzeća.

8. OSOBA OVLAŠTENNA ZA POSLOVE UPRAVLJANJA OTPADOM

Shodno članku 20. *Zakona o upravljanju otpadom* („Službene novine FBiH“, broj: 33/03, 72/09 i 92/17) te članku 34. *Zakona o upravljanju otpadom* („Narodne novine HNŽ“, broj: 6/06), operator postrojenja za koje je potrebna okolišna dozvola dužan je imenovati osobu odgovornu za poslove upravljanja otpadom.

Nadležni organ iz članka 11. *Zakona o upravljanju otpadom* („Službene novine FBiH“, broj: 33/03, 72/09 i 92/17) te mjerodavno tijelo iz članka 9. *Zakona o upravljanju otpadom* („Narodne novine HNŽ“, broj: 6/06) bit će obaviješteni o imenovanju odgovorne osobe za poslove upravljanja otpadom. Odgovornost imenovane osobe za poslove upravljanja otpadom, ne oslobađa operatora financijske i pravne odgovornosti za poštivanje svih propisanih zahtjeva u području upravljanja otpadom.

Ja, Nebojša Manigodić kao zakonski predstavnik poduzeća KAMENOLOM d.o.o., shodno članku 20, *Zakona o upravljanju otpadom* („Službene novine Federacije BiH“, broj 33/03, 72/09 i 92/17), ovim putem:

I M E N U J E M

NEBOJŠU MANIGODIĆA

kao odgovornu osobu poduzeća **KAMENOLOM d.o.o. Jablanica** za upravljanje otpadom tijekom eksploatacije arhitektonsko-građevinskog kamena u kamenolomu „Velja Stijena”.

Odgovorna osoba je dužna:

- ažurirati Plan upravljanja otpadom;
- provesti Plan upravljanja otpadom;
- predložiti mjere za poboljšanje prevencije, ponovnog korištenja i reciklaže otpada;
- nadzirati ispunjenje utvrđenih uvjeta za upravljanje otpadom i o tomu izvještavati operatora.

Odgovornost osobe iz stavka 1. ovoga Članka ne oslobađa operatora financijske i pravne odgovornosti za poštovanje zahtjeva za upravljanje otpadom.

Dana, 03. 09. 2025.

M.P.

Direktor